

Vad är populism?

Populism är en ideologi eller rörelse som genom retoriska metoder vädjar till "folket" och ser det som nedtryckt av en härskande elit i samhället. Tanken grundar sig på ett "vi och dom" –tänkande och grupperar människor oberoende social klass. Populismens centrala budskap är att de har de enda rätta svaren, och anpassar sig efter aktuella politiska frågor för att utlova förändring och förbättring (t.ex. genom att motsätta sig invandring).

Populistiska rörelser strävar till att uppnå popularitet genom att sprida hat och hets mot folkgrupp. Populistiska metoder är därmed att tilltala vissa målgrupper, att spela på människors känslor och att retoriskt förenkla information; med andra ord försöker populismen erbjuda folket en enkel utväg och målar upp en svartvit världsbild istället för att besvara på invecklade samhällsfrågor.

Till skillnad från diktaturer, grundar sig demokratin på att olika åsikter och synsätt är accepterade i samhället. Därmed skapas det kompromisser vid åsiktsskiljaktigheter, vilket populismen motsätter sig och går ofta in för att motsätta sig saker istället. Populismens syn på "folket" är oviss och motstridig, och representerar enligt populisterna själva enbart de människor som är av samma åsikt som de.

Nationalencyklopedin:

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/populism>

Wiberg, Matti (2011): Populismi: Kriittinen arvio. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Europeiska rådet: The Dangers of Populism - Interview with Jan-Werner Müller (2.3.2017): <https://www.youtube.com/watch?v=ahtvsNU2bkk>

Näthat och hatretorik

Hatretorik omfattar all form av negativa uttryck var enskilda personer eller grupper attackeras (ej enbart verbalt) baserat på deras ras, kön, religion, etnicitet, sexuell läggning eller annan typ av intolerans. Det kallas för *hatpropaganda* när det uppmanas till hets mot folkgrupp eller mot enskild person som tillhör en folkgrupp, och är ett straffbart hatbrott enligt finländsk lagstiftning. *Hatprat* är ett mer vardagligt begrepp som syftar på den hatretorik som särskilt riktas mot minoriteter och som uppmuntrar till spridning av hat. Hatpratet som sker på sociala medier kallas övergripande för *näthat*.

Hatretoriken tenderar att riktas mot utsatta grupper såsom representanter av religiösa grupper och etniska minoriteter, och även mot till exempel enbart kvinnor, så kallad misogyni (kvinnohat). Hatprat kan vara väldigt negativt och generaliserande: i stil med ”alla muslimer...”. Det kan också vara svårt att direkt känna igen hatretorik i medier då det lätt förväxlas med (dålig) humor eller lugnt allvarsamma inlägg som ger sken av att vara inkluderande. De centrala metoderna för hatretorik är attackerande av motståndare och framkallande av känslor.

Mottagaren av hatprat kan känna sig otrygg och i värsta fall inverka negativt på offrets psykiska hälsa. Hatretorik och dess utövare strävar, i likhet med populisterna, till att tysta sina offer genom hetsiga samhällsdebatter och riskerar i slutändan till att skapa ett mer polariserat samhällsklimat.

Polisen: Hatbrott och hatretorik

https://www.poliisi.fi/brott/hatbrott_och_hatretorik

Nej till hatprat -rörelsen <http://eivihapuheelle.fi/>

Jag dissas hatprat -kampanjen <http://torjunvihapuhetta.fi/se/>